

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของหมอดินอาสาประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่” ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการบรรยายประกอบตาราง ตามลำดับดังนี้

1. ลักษณะพื้นฐานในด้านเศรษฐกิจและสังคมของหมอดินอาสา
2. ระดับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของหมอดินอาสาประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่
3. ปัจจัยสนับสนุนในการปฏิบัติงานของหมอดินอาสาประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่
4. ความพึงพอใจในงานของหมอดินอาสาประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่
5. ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในการสร้างขวัญกำลังใจหรือความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของหมอดินอาสาประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่
6. ความต้องการการสนับสนุนจากภาคส่วนต่างๆ ในการปฏิบัติงาน
7. ขวัญกำลังใจของหมอดินอาสาประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ และปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจของหมอดินอาสาประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่
8. ทดสอบสมมติฐาน

4.1 ลักษณะพื้นฐานในด้านเศรษฐกิจและสังคมของหมอดินอาสา

ลักษณะพื้นฐานในด้านเศรษฐกิจและสังคมของหมอดินอาสา ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรสตำแหน่งทางสังคม พื้นที่ถือครอง อาชีพหลัก อาชีพเสริม รายได้จากภาคการเกษตร รายได้นอกภาคการเกษตร หนี้สิน ยานพาหนะ และระยะเวลาปฏิบัติงานหมอดินอาสา แสดงผลดังตารางที่ 4.1 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 ลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของหมอดินอาสา

n = 135

ลักษณะพื้นฐาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	129	95.6
หญิง	6	4.4
อายุ(ปี)		
ต่ำกว่า - 50	21	15.6
51- 60	68	50.4
61- 70	40	29.6
มากกว่า 70	6	4.4
อายุต่ำสุด = 48 ปี	อายุเฉลี่ย = 57.7 ปี	มัธยฐาน = 56 ปี
อายุสูงสุด = 72 ปี	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 5.82	
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	66	48.9
มัธยมศึกษาตอนต้น	30	22.2
มัธยมศึกษาตอนปลาย	29	21.5
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	2	1.5
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	4	3.0
ปริญญาตรี	4	3.0
สถานภาพสมรส		
โสด	2	1.5
แต่งงาน	128	94.8
หย่าร้าง	5	3.7

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

n = 135

ลักษณะพื้นฐาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ตำแหน่งทางสังคม		
ไม่ได้รับ	16	11.9
ได้รับ(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	119	88.1
ตำแหน่งที่ได้รับ		
อาสาพัฒนาปศุสัตว์	71	59.7
กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	64	53.8
อาสาสาธารณสุข	21	17.6
เกษตรหมู่บ้าน	19	16.0
สมาชิก อบต.	14	11.8
อื่นๆ	22	18.5
พื้นที่ถือครอง(ไร่)		
ต่ำกว่า - 10	81	60.0
11-20	40	29.6
21-30	10	7.4
31-40	2	1.5
41-50	2	1.5
พื้นที่ถือครองต่ำสุด = 2 ไร่พื้นที่ถือครองเฉลี่ย = 11.36 ไร่มีฐาน = 10 ไร่		
พื้นที่ถือครองสูงสุด = 48 ไร่ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 8.8		
อาชีพหลัก(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ค้าขาย	63	46.7
ทำสวน	39	28.9
เลี้ยงสัตว์	19	14.1
เลี้ยงปลา	6	4.4
ทำนา	2	1.5
ทำไร่	2	1.5

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

n = 135

ลักษณะพื้นฐาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อาชีพหลัก (ต่อ)		
รับจ้าง	2	1.5
ช่าง	2	1.5
อาชีพเสริม		
ไม่มี	23	17.0
มี(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	112	83.0
รับจ้าง	39	35.5
เลี้ยงสัตว์	28	25.5
ค้าขาย	24	21.8
ทำนา	19	17.3
ทำสวนลำไย	19	17.3
เลี้ยงปลา	13	11.8
ช่าง	12	10.9
ทำไร่พืชผสมผสาน	4	3.6
เพาะเห็ด	4	3.6
ทำสวนถั่วเหลือง	2	1.8
ทำสวนพลับ	2	1.8
ทำสวนแตงโม	2	1.8
ปลูกหญ้าแฝกขาย	2	1.8
รายได้จากภาคการเกษตร (บาทต่อปี)		
10,000 – 30,000	29	22.1
30,001 - 50,000	34	26.0
50,001 – 70,000	30	22.9
70,001 – 100,000	21	16.0
มากกว่า 100,000	17	13.0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

n = 135

ลักษณะพื้นฐาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายได้นอกภาคการเกษตร		
ไม่มี	23	17.0
มี	112	83.0
ต่ำกว่า - 20,000	72	73.5
20,001 - 30,000	11	11.2
30,001 - 40,000	3	3.1
40,001 - 50,000	7	7.1
มากกว่า 50,000	5	5.1
หนี้สิน		
ไม่มี	42	31.1
มี (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	93	68.9
ชกส.	67	72.0
สหกรณ์การเกษตร	33	35.5
เพื่อน/ญาติพี่น้อง	18	19.4
ธนาคารพาณิชย์	9	6.6
ยานพาหนะ		
ไม่มี	2	1.5
มี (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	133	98.5
จักรยานยนต์	124	93.2
รถยนต์	62	46.6
จักรยาน	28	21.1

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

n = 135

ลักษณะพื้นฐาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระยะเวลาปฏิบัติงานหมอดินอาสา (ปี)		
ต่ำกว่า-5	17	12.6
6-10	41	30.4
11-15	59	43.7
มากกว่า 15	18	13.4
ระยะเวลาฯ ต่ำสุด = 1 ปี	ระยะเวลาฯ เฉลี่ย = 11.34 ปี มัธยฐาน = 11 ปี	
ระยะเวลาฯ สูงสุด = 25 ปี	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 4.757	

จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของหมอดินอาสาในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 135 ราย ดังตาราง 4.1 สามารถอธิบายรายละเอียดได้ดังนี้

เพศ จากการศึกษาพบว่า หมอดินอาสาจำนวน 135 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 95.6 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 4.4

อายุ พบว่า หมอดินอาสาร้อยละ 50.4 มีช่วงอายุระหว่าง 51 - 60 ปี รองลงมา ร้อยละ 29.6 มีอายุ 61 - 70 ปี นอกจากนี้ยังพบว่าหมอดินอาสาที่มีอายุเฉลี่ย คือ 57.7 ปี มีอายุต่ำสุด คือ 48 ปี และหมอดินอาสาที่มีอายุสูงสุด คือ 72 ปี

ระดับการศึกษา พบว่า หมอดินอาสาร้อยละ 48.9 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมา ร้อยละ 22.2 จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และร้อยละ 21.5 จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จากการศึกษพบว่าไม่มีหมอดินอาสา รายใดที่ไม่ได้เข้ารับการศึกษ

สถานภาพสมรส พบว่า หมอดินอาสาส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสแล้ว ร้อยละ 94.8 มีสถานภาพหย่าร้างและโสด ร้อยละ 3.7 และ 1.5 ตามลำดับ

ตำแหน่งทางสังคม พบว่า หมอดินอาสา ส่วนใหญ่มีตำแหน่งทางสังคม ร้อยละ 88.1 และไม่ได้รับตำแหน่งใดเลย ร้อยละ 11.9 สำหรับตำแหน่งทางสังคมของหมอดินอาสา ได้แก่ อาสาพัฒนาปศุสัตว์ (ร้อยละ 59.7) ตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน (ร้อยละ 53.8) เป็นต้น

การถือครองพื้นที่ พบว่า หมออดินอาสาเกินครึ่ง ถือครองที่ดินต่ำกว่า 10 ไร่ ร้อยละ 60 ถือครองพื้นที่ 11 – 20 ไร่ ร้อยละ 29.6 จากการศึกษายังพบว่า หมออดินอาสาที่มีพื้นที่ถือครองเฉลี่ย 11.36 ไร่ มีพื้นที่ถือครองต่ำสุด คือ 2 ไร่ มีพื้นที่ถือครองสูงสุด คือ 48 ไร่

อาชีพหลักของหมออดินอาสา พบว่า หมออดินอาสาที่มีอาชีพค้าขายร้อยละ 46.7 ทำสวน ร้อยละ 28.9 เลี้ยงสัตว์ ร้อยละ 14.1 อาชีพนอกเหนือจากนี้ ได้แก่ ทำไร่ ทำนา เลี้ยงปลา รับจ้าง และช่าง เป็นต้น

อาชีพเสริมของหมออดินอาสา พบว่า หมออดินอาสาส่วนใหญ่มีอาชีพเสริม ร้อยละ 83 และร้อยละ 17 ไม่มีอาชีพเสริม ซึ่งหมออดินอาสาที่ตอบแบบสอบถามว่ามีอาชีพเสริม สามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ พบว่า อาชีพเสริมของหมออดินอาสาได้แก่ รับจ้าง (ร้อยละ 35.5) เลี้ยงสัตว์ (ร้อยละ 25.5) ค้าขาย (ร้อยละ 21.8) ทำนา ทำสวนลำไย (ร้อยละ 17.3 เท่ากัน) เลี้ยงปลา ช่าง ทำไร่พืชผสมผสาน เป็นต้น

รายได้จากภาคเกษตรของหมออดินอาสา พบว่า หมออดินอาสา ร้อยละ 26 มีรายได้จากภาคการเกษตรในช่วง 30,001 – 50,000 บาทต่อปี รองลงมา ร้อยละ 22.9 มีรายได้ในช่วง 50,001 – 70,000 บาทต่อปี ลำดับต่อมา หมออดินอาสาที่มีรายได้ในช่วง 10,000 – 30,000 บาทต่อปีร้อยละ 22.1 ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการสอบถามรายได้ของหมออดินอาสาเป็นช่วงของรายได้ การศึกษาในส่วนของรายได้จึงไม่สามารถหาค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุดและค่าสูงสุดได้

รายได้นอกภาคการเกษตรของหมออดินอาสา พบว่า หมออดินอาสาหมออดินอาสาที่มีรายได้นอกภาคการเกษตร ร้อยละ 87 และไม่มีรายได้นอกภาคการเกษตร ร้อยละ 17 ซึ่งจากการศึกษาพบว่า หมออดินอาสาที่มีรายได้นอกภาคการเกษตรในช่วงต่ำกว่า – 20,000 บาทต่อปี ร้อยละ 73.5 ลำดับต่อมาคือ มีรายได้นอกภาคการเกษตรในช่วง 20,001 – 30,000 บาทต่อปี ร้อยละ 11.2 ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ทำการสอบถามรายได้ของหมออดินอาสาเป็นช่วงของรายได้ การศึกษาในส่วนของรายได้จึงไม่สามารถหาค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุดและค่าสูงสุดได้

หนี้สินของหมออดินอาสา จากการศึกษาพบว่า หมออดินอาสาเกินครึ่งมีหนี้สิน ร้อยละ 68.9 และไม่มีหนี้สิน ร้อยละ 31.1 โดยแหล่งกู้ยืมของหมออดินอาสา ได้แก่ ธกส. (ร้อยละ 72) สหกรณ์การเกษตร (ร้อยละ 35.5) ญาติพี่น้อง (ร้อยละ 19.4) ธนาคารพาณิชย์ (ร้อยละ 6.6) เป็นต้น

ยานพาหนะของหมออดินอาสา จากการศึกษาพบว่า หมออดินอาสาส่วนใหญ่มียานพาหนะ ร้อยละ 98.5 และไม่มียานพาหนะ ร้อยละ 1.5 โดยยานพาหนะของหมออดินอาสา ได้แก่ จักรยานยนต์ (ร้อยละ 93.2) รถยนต์ (ร้อยละ 46.6) และจักรยาน (ร้อยละ 21.1) เป็นต้น

และสุดท้ายด้านระยะเวลาปฏิบัติงานหมอดินอาสาพบว่า หมอดินอาสาร้อยละ 43.7 ปฏิบัติงานเป็นหมอดินอาสา 11 -15 ปี รองลงมา คือ 6 – 10 ปี ร้อยละ 30.4 ลำดับต่อมา คือ มากกว่า 15 ปี และต่ำกว่า 5 ปี ร้อยละ 13.4 และ 12.6 ตามลำดับ และจากการศึกษายังพบว่าระยะเวลาปฏิบัติงานของหมอดินอาสาต่ำสุด คือ 1 ปี สูงสุด คือ 25 ปี และระยะเวลาปฏิบัติงานของหมอดินอาสา เฉลี่ย 11.34 ปี

4.2 ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของหมอดินอาสาประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่

ตารางที่ 4.2 ระดับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของหมอดินอาสาประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่

n = 135

ประเด็น	ระดับขวัญและกำลังใจ		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลความหมาย
1. ไม่มีการร้องทุกข์กล่าวโทษเกิดขึ้นในหน่วยงาน	4.73	0.448	มาก
2. มีความรู้สึกภูมิใจที่ได้ทำงานเป็นหมอดินอาสาประจำตำบล	4.70	0.612	มาก
3. สามารถทำงานเป็นทีมร่วมกับหมอดินอาสาคนอื่นๆ ได้	4.67	0.544	มาก
4. ไม่มีการวิพากษ์วิจารณ์งานของคนอื่นในแง่ลบเกิดขึ้น	4.67	0.470	มาก
5. มีความตั้งใจและสนใจในงานที่ทำ	4.59	0.495	มาก
6. พร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือหน่วยงานเป็นพิเศษในกรณีที่เป็นงานเร่งด่วน/ฉุกเฉิน	4.56	0.497	มาก
7. ไม่มีความคิดที่จะลาออกจากตำแหน่งถ้ามีโอกาส	4.56	0.698	มาก
8. ความเคารพและเชื่อมั่นของท่านที่มีต่อเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินเชียงใหม่อยู่ในระดับ	4.51	0.584	มาก
9. พอใจในหน้าที่การงานที่ทำอยู่	4.50	0.645	มาก
10. ในหน่วยงานของท่านทุกคนมีความรักใคร่สามัคคีกัน	4.48	0.645	มาก
11. พร้อมที่จะสละเวลาส่วนตัวเพื่อทำให้งานสำเร็จได้	4.45	0.620	มาก
12. มีความรู้สึกที่ดีต่อเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินเชียงใหม่	4.40	0.704	มาก
13. มีความสุขกับงานที่ทำ	4.37	0.720	มาก
14. มีความเอาใจใส่ในงานและเพื่อนร่วมงาน	4.10	0.736	ค่อนข้างมาก
15. มีผลงานเป็นที่น่าพอใจและได้รับการยอมรับจากหน่วยงานเสมอ	3.90	0.849	ค่อนข้างมาก

ตาราง 4.2 (ต่อ)

n = 135

ประเด็น	ระดับขวัญและกำลังใจ		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ความหมาย
ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของหมอดินอาสา	4.48	0.618	มาก
หมายเหตุ	ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.21 - 5.00 คะแนน	ถือว่ามึระดับขวัญกำลังใจมาก	
	ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.41 - 4.20 คะแนน	ถือว่ามึระดับขวัญกำลังใจค่อนข้างมาก	
	ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.61 - 3.40 คะแนน	ถือว่ามึระดับขวัญกำลังใจปานกลาง	
	ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.81 - 2.60 คะแนน	ถือว่ามึระดับขวัญกำลังใจค่อนข้างน้อย	
	ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.80 คะแนน	ถือว่ามึระดับขวัญกำลังใจน้อย	

จากการศึกษาขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของหมอดินอาสาประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่พบว่า ในภาพรวมขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของหมอดินอาสา อยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 4.48) ซึ่งเมื่อศึกษาในประเด็นย่อยพบว่า หมอดินอาสา มีระดับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ในระดับมาก 13 ประเด็น ได้แก่ ไม่มีการร้องทุกข์กล่าวโทษเกิดขึ้นในหน่วยงาน (ร้อยละ 4.73) มีความรู้สึกภูมิใจที่ได้ทำงานเป็นหมอดินอาสาประจำตำบล (ร้อยละ 4.70) สามารถทำงานเป็นทีมร่วมกับหมอดินอาสาคนอื่น ๆ ได้ (ร้อยละ 4.67) ไม่มีการวิพากษ์วิจารณ์งานของคนอื่นในแง่ลบเกิดขึ้น (ร้อยละ 4.67) มีความตั้งใจและสนใจในงานที่ทำ (ร้อยละ 4.59) พร้อมทั้งจะให้ความช่วยเหลือหน่วยงานเป็นพิเศษในกรณีที่ เป็นงานเร่งด่วน/ฉุกเฉิน (ร้อยละ 4.56) ไม่มีความคิดที่จะลาออกจากตำแหน่งถ้ามีโอกาส (ร้อยละ 4.56) ความเคารพและเชื่อมั่นของท่านที่มีต่อเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินเชียงใหม่อยู่ในระดับ (ร้อยละ 4.51) พอใจในหน้าที่การงานที่ทำอยู่ (ร้อยละ 4.50) ในหน่วยงานของท่านทุกคนมีความรักใคร่สามัคคีกัน (ร้อยละ 4.48) พร้อมทั้งจะสละเวลาส่วนตัวเพื่อทำให้งานสำเร็จได้ (ร้อยละ 4.45) มีความรู้สึกที่ดีต่อเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินเชียงใหม่ (ร้อยละ 4.40) มีความสุขกับงานที่ทำ (ร้อยละ 4.37) ส่วนอีก 2 ประเด็น มีระดับขวัญกำลังใจปานกลาง คือ มีความเอาใจใส่ในงานและเพื่อนร่วมงาน (ร้อยละ 4.10) มีผลงานเป็นที่น่าพอใจและได้รับการยอมรับจากหน่วยงานเสมอ (ร้อยละ 3.90)

4.3 ปัจจัยสนับสนุนในการปฏิบัติงานของหมอดินอาสาประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่

การศึกษาปัจจัยสนับสนุนในการปฏิบัติงานของหมอดินอาสาเป็นการศึกษาปัจจัยค่าจูนและปัจจัยจูงใจ ซึ่งปัจจัยค่าจูน มีประเด็นในการศึกษา ได้แก่ นโยบายและการบริหาร การบังคับบัญชา สัมพันธภาพกับเพื่อนร่วมงาน สภาพการทำงาน เป็นต้น ส่วนปัจจัยจูงใจมีประเด็นในการศึกษา ได้แก่ ความสำเร็จในงานที่ทำ การได้รับการยอมรับนับถือ ลักษณะของงานที่ทำ ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้าในงาน และความก้าวหน้าในชีวิต เป็นต้น ผลการศึกษาสามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

4.3.1 ปัจจัยค่าจูน

การศึกษาปัจจัยค่าจูน ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านนโยบายและการบริหาร ด้านการบังคับบัญชา ด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนร่วมงาน และด้านสภาพการทำงาน ในแต่ละด้านจะประกอบไปด้วยประเด็นย่อยต่าง ๆ ซึ่งผลการศึกษา สามารถอธิบายได้ดังนี้

ตารางที่ 4.3 ปัจจัยค่าจูนนโยบายและการบริหาร

ประเด็น	\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1. มีการกำหนดคน โยบายและแนวทางการบริหารงานอย่างชัดเจน	4.23	.668	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. มีการชี้แจงนโยบายการดำเนินงานให้ทุกคนรับรู้และรับทราบ	4.16	.784	เห็นด้วย
รวม	4.20	.691	เห็นด้วย

ผลการศึกษาปัจจัยค่าจูนนโยบายและการบริหารดังตารางที่ 4.3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อปัจจัยค่าจูนด้านนโยบายและการบริหารในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X}=4.20$) เมื่อพิจารณา ประเด็นย่อย พบว่า หมอดินอาสาเห็นด้วยอย่างยิ่งในประเด็น “มีการกำหนดคนโยบายและแนวทางการบริหารงานอย่างชัดเจน” ($\bar{X}=4.23$) และหมอดินอาสาเห็นด้วยในประเด็น “มีการชี้แจงนโยบายการดำเนินงานให้ทุกคนรับรู้และรับทราบ” ($\bar{X}=4.16$)

ตารางที่ 4.4 ปัจจัยค้ำจุนการบังคับบัญชา

n = 135

ประเด็น	\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1. เจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีให้ความเป็นกันเองเป็นอย่างมาก	4.67	.473	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. เจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินของท่านแสดงความรับผิดชอบในงานอย่างเต็มที่	4.56	1.396	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3. การให้ความเป็นธรรมของเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินเป็นไปอย่างเสมอภาคไม่เลือกปฏิบัติ	4.30	.829	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4. วิธีการสั่งการของเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินเป็นไปอย่างชัดเจน	4.22	.788	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
5. เจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินมีการพูดคุยไต่ถามทุกข์สุขอยู่เสมอ	4.19	.802	เห็นด้วย
รวม	4.39	.707	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ผลการศึกษาปัจจัยค้ำจุนการบังคับบัญชาดังตารางที่ 4.4 พบว่า หมออดินอาสาที่มีความคิดเห็นต่อปัจจัยค้ำจุนด้านด้านการบังคับบัญชาในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X}=4.39$) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อย พบว่า หมออดินอาสาเห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 ประเด็น ได้แก่ เจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีให้ความเป็นกันเองเป็นอย่างมาก ($\bar{X}=4.67$) เจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินของท่านแสดงความรับผิดชอบในงานอย่างเต็มที่ ($\bar{X}=4.56$) และวิธีการสั่งการของเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินเป็นไปอย่างชัดเจน ($\bar{X}=4.22$) และหมออดินอาสาเห็นด้วยในประเด็นมีเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินมีการพูดคุยไต่ถามทุกข์สุขอยู่เสมอ ($\bar{X}=4.19$)

ตารางที่ 4.5 ปัจจัยค้ำจุนสัมพันธภาพกับเพื่อนร่วมงาน

n = 135

ประเด็น	\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1. ท่านและหมออดินอาสาคนอื่นๆ ให้ความช่วยเหลือดูแลซึ่งกันและกันอยู่เสมอ	4.39	.561	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. มีการสร้างความสัมพันธ์กับหมออดินอาสาคนอื่นๆ ให้ความรู้สึกที่ดีต่อกันอยู่เสมอ	4.36	.630	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
รวม	4.38	.548	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ผลการศึกษابัจจัยค้ำจุนสัมพันธ์ภาพกับเพื่อนร่วมงานดังตารางที่ 4.5 พบว่า หมอคนอาสาสมัครมีความคิดเห็นต่อบัจจัยค้ำจุนด้านสัมพันธ์ภาพในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X}=4.38$) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า ทั้ง 2 ประเด็น หมอคนอาสาสมัครมีระดับความคิดเห็น คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง ได้แก่ท่านและหมอคนอาสาสมัครอื่นๆให้ความช่วยเหลือดูแลซึ่งกันและกันอยู่เสมอ ($\bar{X}=4.39$) และมีการสร้างความสัมพันธ์กับหมอคนอาสาสมัครอื่นๆให้มีความรู้สึกที่ดีต่อกันอยู่เสมอ ($\bar{X}=4.36$)

ตารางที่ 4.6 บัจจัยค้ำจุนสภาพการทำงาน

n = 135				
ประเด็น	\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย	
1. สภาพแวดล้อมในการทำงาน มีอย่างเพียงพอ สะดวกต่อการใช้งาน	4.37	.835	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
2. ค่าตอบแทน สิทธิประโยชน์ สวัสดิการ มีการจัดให้อย่างทั่วถึงและเสมอภาค	4.13	.845	เห็นด้วย	
3. การพิจารณาความดีความชอบเป็นไปอย่างโปร่งใสยุติธรรม	4.00	.930	เห็นด้วย	
4. มีการจัดงบประมาณให้อย่างพอเพียงสำหรับการทำงานที่ได้รับมอบหมาย	3.79	1.095	เห็นด้วย	
รวม	4.07	0.777	เห็นด้วย	

ผลการศึกษาบัจจัยค้ำจุนสภาพการทำงานดังตารางที่ 4.6 พบว่า หมอคนอาสาสมัครมีความคิดเห็นต่อบัจจัยค้ำจุนด้านสภาพการทำงานในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X}=4.07$) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยพบว่า หมอคนอาสาสมัครเห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 ประเด็น คือ สภาพแวดล้อมในการทำงาน มีอย่างเพียงพอ สะดวกต่อการใช้งาน ($\bar{X}=4.37$) และใน 3 ประเด็นที่เหลือหมอคนอาสาสมัครมีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับเห็นด้วย ได้แก่ ค่าตอบแทน สิทธิประโยชน์ สวัสดิการ มีการจัดให้อย่างทั่วถึงและเสมอภาค ($\bar{X}=4.13$) การพิจารณาความดีความชอบเป็นไปอย่างโปร่งใสยุติธรรม ($\bar{X}=4.00$) และมีการจัดงบประมาณให้อย่างพอเพียงสำหรับการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X}=3.79$)

ตารางที่ 4.7 ปัจจัยค้ำจุนในภาพรวม

n = 135

ปัจจัย	\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1. การบังคับบัญชา	4.39	.707	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. สัมพันธภาพกับเพื่อนร่วมงาน	4.38	.548	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3. นโยบายและการบริหาร	4.20	.691	เห็นด้วย
4. สภาพการทำงาน	4.07	.777	เห็นด้วย
รวม	4.26	.596	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ผลการศึกษปัจจัยที่สนับสนุนในการปฏิบัติงานของหมอดินอาสาประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ด้านปัจจัยค้ำจุนในภาพรวมดังตารางที่ 4.7 พบว่า หมอดินอาสา มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยค้ำจุนภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง (\bar{X} =4.26) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อย พบว่า หมอดินอาสาเห็นด้วยอย่างยิ่งใน 2 ด้าน คือ การบังคับบัญชา (\bar{X} =4.39) และสัมพันธภาพกับเพื่อนร่วมงาน (\bar{X} =4.38) และหมอดินอาสา มีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับเห็นด้วย 2 ประเด็น คือ นโยบายและการบริหาร (\bar{X} =4.20) และสภาพการทำงาน (\bar{X} =4.07)

4.3.2 ปัจจัยจูงใจ

การศึกษาปัจจัยจูงใจ ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษา 6 ปัจจัย ได้แก่ ความสำเร็จในงานที่ทำ การได้รับการยอมรับนับถือ ลักษณะของงานที่ทำ ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้าในงาน และความก้าวหน้าในชีวิตซึ่งในแต่ละปัจจัยจะประกอบไปด้วยประเด็นย่อยต่าง ๆ ซึ่งผลการศึกษา สามารถอธิบายได้ดังนี้

ตารางที่ 4.8 ปัจจัยจูงใจความสำเร็จในงานที่ทำ

n = 135

ประเด็น	\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1. พอใจต่อความสำเร็จในงานที่ทำที่ต้องใช้ความรับผิดชอบ	4.69	1.102	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. สามารถใช้ความรู้ความสามารถในการทำงานในหน้าที่อย่างเต็มที่	4.41	.493	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3. มีโอกาสได้รับมอบหมายให้ทำงานพิเศษและมีอิสระในการทำงานนั้นเต็มที่	4.15	.787	เห็นด้วย
4. ถ้างานมีปัญหาสามารถตัดสินใจแก้ไขปัญหาได้อย่างเต็มที่	4.13	.616	เห็นด้วย
รวม	4.34	0.569	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ผลศึกษา ปัจจัยเชิงความสำเร็จในงานจากตารางที่ 4.8 พบว่า หมอдинอาสาที่มีความคิดเห็นต่อปัจจัยเชิงความสำเร็จในงานที่ทำในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X}=4.34$) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อย พบว่า หมอдинอาสาเห็นด้วยอย่างยิ่งใน 2 ประเด็น คือ พอใจต่อความสำเร็จในงานที่ทำที่ต้องใช้ความรับผิดชอบ ($\bar{X}=4.69$) และสามารถใช้ความรู้ความสามารถในการทำงานในหน้าที่อย่างเต็มที่ ($\bar{X}=4.41$) และหมอдинอาสาที่มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย 2 ประเด็นคือ มีโอกาสได้รับมอบหมายให้ทำงานพิเศษและมีอิสระในการทำงานนั้นเต็มที่ ($\bar{X}=4.15$) และถ้างานมีปัญหาท่านสามารถตัดสินใจแก้ไขปัญหาได้อย่างเต็มที่ ($\bar{X}=4.13$)

ตารางที่ 4.9 ปัจจัยเชิงการได้รับการยอมรับนับถือ

n = 135

ประเด็น	\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1. มีโอกาสทำงานเป็นที่ร่วมกับหมอдинอาสาคนอื่นๆเป็นประจำ	4.60	1.167	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. ได้รับความร่วมมือจากหมอдинอาสาท่านอื่นอยู่เสมอ	4.20	.570	เห็นด้วย
3. ได้รับการยอมรับจากเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินในด้านความรู้ ความสามารถ อย่างเต็มที่	4.16	.721	เห็นด้วย
4. ได้รับความร่วมมือจากเกษตรกรในพื้นที่ในการทำงานให้สำเร็จอยู่เสมอ	4.16	.535	เห็นด้วย
รวม	4.28	.521	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ผลการศึกษาปัจจัยเชิงการได้รับการยอมรับนับถือจากตารางที่ 4.9 พบว่า หมอдинอาสาที่มีความคิดเห็นต่อปัจจัยเชิงการได้รับการยอมรับนับถือในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X}=4.28$) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อย พบว่า หมอдинอาสาที่มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 ประเด็น คือ มีโอกาสทำงานเป็นที่ร่วมกับหมอдинอาสาคนอื่นๆเป็นประจำ ($\bar{X}=4.60$) และหมอдинอาสาที่มีความคิดเห็น ในระดับเห็นด้วย 3 ประเด็น คือ ได้รับความร่วมมือจากหมอдинอาสาท่านอื่นอยู่เสมอ ($\bar{X}=4.20$) ได้รับการยอมรับจากเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินในด้านความรู้ ความสามารถ อย่างเต็มที่และมี ได้รับความร่วมมือจากเกษตรกรในพื้นที่ในการทำงานให้สำเร็จอยู่เสมอ ($\bar{X}=4.16$ เท่ากัน)

ตารางที่ 4.10 ปัจจัยจุดใจลักษณะของงานที่ทำ

n = 135

ประเด็น	\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1. มีโอกาสได้ใช้ความคิดริเริ่มในการทำงานอยู่เสมอ	4.05	.716	เห็นด้วย
2. ได้รับมอบหมายให้ทำงานที่ทำทายความสามารถอยู่เสมอ	4.02	.767	เห็นด้วย
3. ได้รับมอบหมายให้ทำงานใหม่ๆตลอดเวลา	3.85	.860	เห็นด้วย
รวม	3.98	.616	เห็นด้วย

ผลศึกษาปัจจัยจุดใจลักษณะของงานจากตารางที่ 4.10 พบว่า หมอคนอาสาสมัครมีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านลักษณะของงานที่ทำในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X}=3.98$) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อย พบว่า หมอคนอาสาสมัครมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยทุกประเด็น คือ มีโอกาสได้ใช้ความคิดริเริ่มในการทำงานอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.05$) ได้รับมอบหมายให้ทำงานที่ทำทายความสามารถอยู่เสมอ ($\bar{X}=4.02$) และได้รับมอบหมายให้ทำงานใหม่ๆตลอดเวลา ($\bar{X}=3.85$)

ตารางที่ 4.11 ปัจจัยจุดใจความรับผิดชอบ

n = 135

ประเด็น	\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1. ภูมิใจในงานที่ต้องรับผิดชอบ	4.81	1.420	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. ตำแหน่งหน้าที่ของท่านมีงานที่ต้องรับผิดชอบ	4.19	.506	เห็นด้วย
3. ไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบต่อการทำงานของผู้อื่น	2.16	.937	ไม่เห็นด้วย
รวม	3.72	.574	เห็นด้วย

ผลการศึกษาปัจจัยจุดใจความรับผิดชอบจากตารางที่ 4.11 พบว่า หมอคนอาสาสมัครมีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านความรับผิดชอบในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X}=3.72$) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อย พบว่า หมอคนอาสาสมัครระดับความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 ประเด็น คือ ภูมิใจในงานที่ต้องรับผิดชอบ ($\bar{X}=4.81$) หมอคนอาสาสมัครระดับความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย คือ ตำแหน่งหน้าที่ของท่านมีงานที่ต้องรับผิดชอบ ($\bar{X}=4.19$) และประเด็นที่หมอคนอาสาสมัครระดับความคิดเห็นในระดับไม่เห็นด้วย คือ ไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบต่อการทำงานของผู้อื่น ($\bar{X}=2.16$)

ตารางที่ 4.12 ปัจจัยเชิงจิตวิทยาความก้าวหน้าในงาน

n = 135

ประเด็น	\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1. มีโอกาสศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์อยู่เสมอ เมื่อมีการจัดศึกษาดูงาน	4.48	.584	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. ได้รับการสนับสนุนให้ไปฝึกอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานทุกครั้งที่มีการจัดฝึกอบรม	4.37	.632	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3. ได้รับพิจารณาความดีความชอบตามผลงานและความรู้ความสามารถอย่างเหมาะสม	3.98	.868	เห็นด้วย
รวม	4.28	.544	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ผลการศึกษานี้ปัจจัยเชิงจิตวิทยาความก้าวหน้าในงาน จากตารางที่ 4.12 พบว่า หมอдинอาสาสมัครมีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านความก้าวหน้าในงานในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X}=4.28$) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อย พบว่า หมอдинอาสาสมัครมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 ประเด็น คือ มีโอกาสศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์อยู่เสมอ เมื่อมีการจัดศึกษาดูงาน ($\bar{X}=4.48$) และได้รับการสนับสนุนให้ไปฝึกอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานทุกครั้งที่มีการจัดฝึกอบรม ($\bar{X}=4.37$) และหมอдинอาสาสมัครมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย 1 ประเด็น คือ ได้รับพิจารณาความดีความชอบตามผลงานและความรู้ความสามารถอย่างเหมาะสม ($\bar{X}=3.98$)

ตารางที่ 4.13 ปัจจัยเชิงจิตวิทยาความก้าวหน้าในชีวิต

n = 135

ประเด็น	\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1. สามารถเก็บเงินออมไว้เพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงของชีวิตในอนาคตได้	4.19	.725	เห็นด้วย
2. มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิต	4.18	.668	เห็นด้วย
รวม	4.18	.600	เห็นด้วย

ผลการศึกษานี้ปัจจัยเชิงจิตวิทยาความก้าวหน้าในชีวิต จากตารางที่ 4.13 พบว่า หมอдинอาสาสมัครมีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านความก้าวหน้าในชีวิตในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X}=4.18$) เมื่อพิจารณาประเด็นย่อย พบว่า หมอдинอาสาสมัครมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยทั้ง 2 ประเด็น คือ สามารถเก็บเงินออมไว้เพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงของชีวิตในอนาคตได้ ($\bar{X}=4.19$) และมีสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิต ($\bar{X}=4.18$)

ตารางที่ 4.14 ปัจจัยค้ำจุนในภาพรวม

n = 135

ข้อ	ปัจจัย	\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1	ความสำเร็จในงานที่ทำ	4.34	.569	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2	การได้รับการยอมรับนับถือ	4.28	.521	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3	ความก้าวหน้าในงาน	4.28	.544	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	ความก้าวหน้าในชีวิต	4.18	.600	เห็นด้วย
5	ลักษณะของงานที่ทำ	3.98	.616	เห็นด้วย
6	ความรับผิดชอบ	3.72	.574	เห็นด้วย
	รวม	4.13	.422	เห็นด้วย

ผลการศึกษปัจจัยจูงใจในภาพรวมจากตารางที่ 4.14 พบว่า หมอдинอาสาสมัครมีความคิดเห็นต่อปัจจัยจูงใจในภาพรวมในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.13$) โดยเมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า หมอдинอาสาสมัครมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 ปัจจัย คือ ความสำเร็จในงานที่ทำ ($\bar{X} = 4.34$) การได้รับการยอมรับนับถือ และความก้าวหน้าในงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 4.28$) และหมอдинอาสาสมัครเห็นด้วย 2 ปัจจัยคือ ลักษณะของงานที่ทำ ($\bar{X} = 3.98$) และความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.72$)

4.4 ความพึงพอใจในงานของหมอдинอาสาสมัครประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่

ตารางที่ 4.15 แสดงระดับความพึงพอใจในงานของหมอдинอาสาสมัครประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่

n = 135

ข้อ	ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ		
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลความหมาย
1	พอใจในตำแหน่งหน้าที่ที่ดำรงอยู่	4.24	0.59	มากที่สุด
2	พอใจในลักษณะงานที่ทำในปัจจุบัน	4.24	0.55	มากที่สุด
3	อิสระในการทำงานในปัจจุบันเป็นที่น่าพอใจ	4.21	0.53	มากที่สุด
4	พอใจในผลสำเร็จของงานที่ทำอยู่	4.20	0.68	มาก
5	การติดต่อสื่อสารและการวางตนของเจ้าหน้าที่ สถานีพัฒนาที่ดินเป็นที่น่าพอใจ	4.15	0.67	มาก
6	การทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดิน	4.14	0.73	มาก

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

n = 135

ข้อ	ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ		
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ความหมาย
7	การสั่งการของเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินมีความชัดเจนน่าพอใจ	4.06	0.67	มาก
8	การมอบหมายงานเป็นไปอย่างเสมอภาค เป็นธรรม	4.09	0.67	มาก
9	การช่วยเหลือเกื้อกูลกันของหมอดินอาสาที่ร่วมงานกันเป็นที่น่าพอใจ	3.93	0.65	มาก
10	การมีโอกาสดำเนินการพัฒนากษะ ความรู้ให้อยู่ในระดับที่น่าพอใจ	3.84	0.67	มาก
11	การมอบหมายงานมีปริมาณที่เหมาะสมน่าพอใจ	3.80	0.63	มาก
12	การวางแผนงานและการมอบหมายงานของเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินมีความชัดเจนเป็นที่น่าพอใจ	3.54	0.84	มาก
13	สภาพการทำงาน เช่น อุปกรณ์ วัสดุต่างๆเพียงพอต่อการทำงานเป็นที่น่าพอใจ	3.35	0.93	ปานกลาง
14	เบี่ยงเบนต่างๆที่ได้รับเป็นที่น่าพอใจ เมื่อเทียบกับภาระงานและความรู้ความสามารถ	3.30	1.00	ปานกลาง
15	ความพึงพอใจต่อการจัดสรรงบประมาณที่พอเพียงต่อการดำเนินงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย	2.97	0.83	ปานกลาง
16	สวัสดิการเกี่ยวกับการดูแลความปลอดภัยในการทำงานที่จัดให้เป็นที่น่าพอใจ	2.71	0.80	ปานกลาง
ความพึงพอใจในงานของหมอดินอาสาประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่		3.80	0.72	มาก

หมายเหตุ ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึง มีความพึงพื่อน้อยที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60 หมายถึง มีความพึงพื่อน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40 หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20 หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00 หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด

จากการศึกษาความพึงพอใจในงานของหมอดินอาสาประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าหมอดินอาสาที่มีความพึงพอใจโดยรวมในระดับมาก ซึ่งเมื่อแยกเป็นประเด็นย่อยพบว่า หมอดินอาสาที่มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด 3 ประเด็น ได้แก่ พอใจในตำแหน่งหน้าที่ที่ดำรงอยู่ พอใจในลักษณะงานที่ทำในปัจจุบัน อีสาระในการทำงานในปัจจุบันเป็นที่น่าพอใจ ในส่วนของประเด็นที่หมอดินอาสาที่มีความพึงพอใจในระดับมาก พบ 9 ประเด็น ได้แก่ การทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดิน การมอบหมายงานมีปริมาณที่เหมาะสมน่าพอใจ การมีโอกาสได้รับการพัฒนาทักษะ ความรู้ในระดับที่น่าพอใจ การติดต่อสื่อสารและการวางแผนของเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินเป็นที่น่าพอใจ การสั่งการของเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินมีความชัดเจนน่าพอใจการมอบหมายงานเป็นไปอย่างเสมอภาค เป็นธรรม การช่วยเหลือเกื้อกูลกันของหมอดินอาสาที่ร่วมงานกันเป็นที่น่าพอใจ พอใจในผลสำเร็จของงานที่ท่านทำอยู่ การวางแผนงานและการมอบหมายงานของเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินมีความชัดเจนเป็นที่น่าพอใจและประเด็นที่หมอดินอาสาที่มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง พบ 4 ประเด็น ได้แก่ เบี้ยเลี้ยงต่างๆที่ได้รับเป็นที่น่าพอใจ เมื่อเทียบกับภาระงานและความรู้ความสามารถ สภาพการทำงาน เช่น อุปกรณ์ วัสดุต่างๆเพียงพอต่อการทำงานเป็นที่น่าพอใจ สวัสดิการเกี่ยวกับการดูแลความปลอดภัยในการทำงานที่จัดให้เป็นที่น่าพอใจ ความพึงพอใจต่อการจัดสรรงบประมาณที่พอเพียงต่อการดำเนินงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

4.5 ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในการสร้างขวัญและกำลังใจหรือความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของหมอดินอาสาประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่

1. ควรมีการจ่ายค่าตอบแทนให้หมอดินอาสาในลักษณะเดียวกับอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงาน
2. ช่วยส่งเสริมและให้โอกาสหมอดินในการเดินทางไปศึกษาดูงานในพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จทางด้านงานพัฒนาที่ดิน เพื่อที่จะทำให้หมอดินอาสามีแนวทางและสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ ให้หมอดินอาสานำไปใช้พัฒนางานพัฒนาที่ดินของตนเอง
3. ต้องการให้ทางสถานีพัฒนาที่ดินเชียงใหม่ มีค่าโทรศัพท์ให้หมอดินอาสาในการติดต่อประสานงานกับเกษตรกรในพื้นที่และติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของสถานีพัฒนาที่ดินเอง เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระให้กับหมอดินอาสา

4. ต้องการให้ทางสถานีพัฒนาที่ดินเชียงใหม่ส่งเสริมและสนับสนุนให้หมอดินอาสาปลูกหญ้าแฝกและจำหน่ายคืนให้กับสถานีพัฒนาที่ดิน ซึ่งจะเป็นการสร้างรายได้ให้กับหมอดินอาสาอีกทางหนึ่ง

5. ควรให้ค่าเดินทางในการมาประชุมตามจริงเนื่องจากปัจจุบันเงินที่ได้รับน้อยกว่าค่าใช้จ่ายจริง

4.6 ความต้องการการสนับสนุนจากภาคส่วนต่างๆในการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 4.16 ระดับความต้องการการสนับสนุนจากภาคส่วนต่างๆในการปฏิบัติงานของหมอดินอาสา

n = 135

ข้อ	ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ		
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลความหมาย
1	ได้รับการยอมรับจากเกษตรกร	3.00	0.00	มาก
2	การฝึกอบรมความรู้เพิ่มเติม	2.96	0.21	มาก
3	แหล่งเงินทุนในการทำกิจกรรมด้านการพัฒนาที่ดิน	2.79	0.41	มาก
4	เพิ่มค่าตอบแทนในการเป็นวิทยากร	2.49	0.50	มาก
5	สนับสนุนข่าวสารทางด้านวิชาการด้านการพัฒนาที่ดินอย่างต่อเนื่อง	2.36	0.58	มาก
6	การสนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด	2.33	0.57	ปานกลาง
7	การสนับสนุนกล้าหญ้าแฝก	2.33	0.47	ปานกลาง
8	ความคุ้มครองความปลอดภัยขณะทำงาน	2.33	0.47	ปานกลาง
9	การสนับสนุนเครื่องมือตรวจวิเคราะห์ดิน	2.29	0.56	ปานกลาง
10	กองทุนสำรองเลี้ยงชีพหมอดิน	2.21	0.41	ปานกลาง
11	กองทุนเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด	2.21	0.41	ปานกลาง
12	สวัสดิการรักษาพยาบาล	2.04	0.38	ปานกลาง
13	ศึกษาดูงานในพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จ	2.04	0.38	ปานกลาง
14	เพิ่มค่าตอบแทนในการสาธิตงาน	1.99	0.95	ปานกลาง
15	ได้รับการยอมรับจากเจ้าหน้าที่พัฒนาที่ดิน	1.95	0.22	ปานกลาง
16	การสนับสนุนสารเร่ง พด.1- พด.12 อย่างเพียงพอ	1.88	0.83	ปานกลาง
ความต้องการการสนับสนุนจากภาคส่วนต่างๆในการปฏิบัติงาน		2.33	0.46	ปานกลาง

หมายเหตุ	ค่าเฉลี่ย 2.34 - 3.00	หมายถึง	มีความต้องการมาก
	ค่าเฉลี่ย 1.67 - 2.33	หมายถึง	มีความต้องการปานกลาง
	ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.66	หมายถึง	มีความต้องการน้อย
	ค่าเฉลี่ย ≤ 0.99	หมายถึง	ไม่มีความต้องการ

การศึกษาความต้องการการสนับสนุนจากภาคส่วนต่างๆในการปฏิบัติงานของหมอดินอาสาประจำตำบล จังหวัดเชียงใหม่จากตารางที่ 4.16 พบว่า หมอดินอาสามีระดับความต้องการโดยรวม ที่ระดับปานกลาง เมื่อแยกเป็นประเด็นย่อย พบว่า หมอดินอาสามีความต้องการในระดับมาก 5 ประเด็น ได้แก่ ได้รับการยอมรับจากเกษตรกรการฝึกอบรมความรู้เพิ่มเติมแหล่งเงินทุนในการทำกิจกรรมด้านการพัฒนาที่ดินเพิ่มค่าตอบแทนในการเป็นวิทยากร และ สนับสนุนข่าวสารทางด้านวิชาการด้านการพัฒนาที่ดินอย่างต่อเนื่อง

ส่วนประเด็นที่หมอดินอาสา มีความต้องการในระดับปานกลาง พบ 11 ประเด็น ได้แก่ การสนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสดการสนับสนุนกล้าหญ้าแฝกความคุ้มครองความปลอดภัยขณะทำงาน การสนับสนุนเครื่องมือตรวจวิเคราะห์ดินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหมอดินกองทุนเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสดสวัสดิการรักษาพยาบาลศึกษาดูงานในพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จเพิ่มค่าตอบแทนในการสาธิตงาน ได้รับการยอมรับจากเจ้าหน้าที่พัฒนาที่ดินการสนับสนุนสารเร่ง พด.1- พด.12 อย่างเพียงพอ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

4.7 ขวัญกำลังใจของหมอดินอาสาประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ และปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจของหมอดินอาสาประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่

การศึกษาครั้งนี้ ใช้การวิเคราะห์หัตถดอยพหู เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระหลายตัวว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีความสัมพันธ์ในทิศทางใด (เชิงบวกหรือเชิงลบ)กับตัวแปรตาม และมีระดับความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมากน้อยเพียงใด การวิเคราะห์ครั้งนี้ใช้ตัวแปรอิสระทั้งหมด 11 ตัวแปร โดยแบ่งเป็นปัจจัยหลัก 4 ปัจจัย คือ

- 1) ปัจจัยทางด้านลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา
- 2) ปัจจัยสนับสนุนในการปฏิบัติงานของหมอดินอาสาประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ คือ (1) ปัจจัยค่าจ้าง 2 ปัจจัย ได้แก่ การบังคับบัญชา และสัมพันธภาพกับเพื่อนร่วมงาน (2) ปัจจัยจิตใจ ทั้ง 5 ปัจจัย ได้แก่ ความสำเร็จในงานที่ทำ การได้รับการยอมรับนับถือ ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้าในงาน และความก้าวหน้าในชีวิต ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ตัดตัวแปรออก 3 ตัว คือ นโยบายและการบริหาร ลักษณะงานที่ทำ และสภาพการทำงาน เนื่องจากมีความสัมพันธ์กับสมการอื่น ๆ สูงใกล้ 0.80 ซึ่งทำให้ผลการวิเคราะห์ที่ได้คลาดเคลื่อน
- 3) ปัจจัยความพึงพอใจในงานของหมอดินอาสาประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่
- 4) ปัจจัยความต้องการการสนับสนุนจากภาคส่วนต่างๆในการปฏิบัติงาน

ส่วนตัวแปรตาม คือ ขวัญกำลังใจของหมอดินอาสาประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ เป็นค่าตัวเลขที่ได้มาจากคะแนนระดับขวัญกำลังใจของหมอดินอาสาประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ (ตอนที่ 2) ซึ่งเป็นคะแนนเฉลี่ยของหมอดินอาสาแต่ละคน

จากผลการวิเคราะห์เบื้องต้นเกี่ยวกับตัวแปรที่นำเข้ามาสมการ พบว่า หมอดินอาสาที่มีอายุเฉลี่ย 57.70 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 (ค่าเฉลี่ย 8.36 ปี) ปัจจัยจิตใจในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งพบว่าแต่ละปัจจัย หมอดินอาสาที่มีระดับความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 ปัจจัย คือ ความสำเร็จในงานที่ทำ ($\bar{X} = 4.34$) การได้รับการยอมรับนับถือ และความก้าวหน้าในงาน ($\bar{X} = 4.28$) หมอดินอาสาที่มีระดับความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย คือ ความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.72$) ปัจจัยค่าจ้างในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.26$) หมอดินอาสาเห็นด้วยอย่างยิ่งใน 2 ด้าน คือ ด้านการบังคับบัญชา ($\bar{X} = 4.39$) และสัมพันธภาพกับเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 4.38$) หมอดินอาสาที่มีความพึงพอใจในงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) และมีความต้องการการสนับสนุน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.33$)

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละคู่ พบว่าไม่มีตัวแปรอิสระคู่ใดที่มีความสัมพันธ์กันสูงกว่า 0.80 ที่จะก่อให้เกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยตนเอง (Multicollinearity) อันเป็นการละเมิดข้อสมมติฐานที่กำกับเทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยพหุรายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 4.14 โดยผู้ศึกษาได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้กับตัวแปรต่าง ๆ ดังสมการต่อไปนี้

$$Y = a + b_1 X_1 + b_2 X_2 + b_3 X_3 + b_4 X_4 + b_5 X_5 + b_6 X_6 + b_7 X_7 + b_8 X_8 + \dots + b_{11} X_{11}$$

โดยที่	Y	คือ	ขวัญกำลังใจของหมอดินอาสาประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่
	X ₁	คือ	อายุ (จำนวนเต็มปี)
	X ₂	คือ	การศึกษา (จำนวนปีที่ได้รับการศึกษา)
	X ₃	คือ	ด้านการบังคับบัญชา (คะแนน)
	X ₄	คือ	ด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนร่วมงาน (คะแนน)
	X ₅	คือ	ด้านความสำเร็จในงานที่ทำ (คะแนน)
	X ₆	คือ	ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ (คะแนน)
	X ₇	คือ	ด้านความรับผิดชอบ (คะแนน)
	X ₈	คือ	ด้านความก้าวหน้าในงาน (คะแนน)
	X ₉	คือ	ด้านความก้าวหน้าในชีวิต (คะแนน)
	X ₁₀	คือ	ความพึงพอใจในงานของหมอดินอาสาประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ (คะแนน)
	X ₁₁	คือ	ความต้องการการสนับสนุนจากภาคส่วนต่างๆ ในการปฏิบัติงาน (คะแนน)
	a	คือ	ค่าคงที่
	b ₁ , b ₂ , b ₃ , ..., b ₁₄	คือ	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรอิสระ

ตารางที่ 4.17 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ถดถอยพหุเมื่อตัวแปรตาม คือ ขวัญกำลังใจของหมอดินอาสาประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ (Y)

ตัวแปร	Y	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁
Y	1.000	.116	-.141	.302	.499	.374	.410	.020	.351	.233	.453	-.053
X ₁		1.000	-.246	.114	.176	.132	.148	.044	.095	.028	.112	-.194
X ₂			1.000	-.196	-.187	-.034	-.032	-.149	-.194	-.092	-.239	.278
X ₃				1.000	.514	.213	.387	.172	.496	.323	.578	-.083
X ₄					1.000	.720	.666	.376	.723	.255	.516	-.120
X ₅						1.000	.616	.424	.632	.090	.339	-.091
X ₆							1.000	-.005	.608	.300	.449	-.018
X ₇								1.000	.579	.340	.176	-.027
X ₈									1.000	.516	.665	-.042
X ₉										1.000	.312	.000
X ₁₀											1.000	-.004
X ₁₁												1.000

จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุ โดยนำตัวแปรอิสระทั้ง 11 ตัวแปร ไปในสมการแล้วคำนวณโดยใช้วิธีปกติ (enter) ปรากฏว่าได้ค่า $F = 6.981$; $Sig = .000$ หมายความว่า มีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามในรูปเชิงเส้น เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุ (multiple coefficient of determination, R^2) ปรากฏว่า R^2 มีค่าเท่ากับ 0.384 หมายความว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายการผันแปร (การเปลี่ยนแปลง) ของตัวแปรตาม (ขวัญกำลังใจของหมอดินอาสาประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่) ได้ร้อยละ 38.4 ในบรรดาตัวแปรอิสระทั้ง 11 ตัวแปร มีตัวแปรจำนวน 4 ตัวแปร ที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 หรือต่ำกว่า คือ สัมพันธภาพกับเพื่อนร่วมงาน (X_4) ความก้าวหน้าในชีวิต (X_9) และความพึงพอใจในงานของหมอดินอาสา (X_{10}) และมีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ความสำเร็จในงาน (X_5)

สมการขวัญกำลังใจของหมอดินอาสาประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่รายละเอียดดังตารางที่ 4.17 ซึ่งตัวแปรทั้งหมดที่นำมาวิเคราะห์ สามารถเขียนเป็นสมการถดถอยพหุ ได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 Y &= 2.863 + .000X_1 & - .006X_2 & & - .033X_3 & & + .279X_4 \\
 &(2.863) + (.004) & (- .051) & & (- .058) & & (.440)* \\
 &+ .177X_5 & - .057X_6 & & - .238X_7 & & - .190X_8 \\
 &(.260)** & (-.077) & & (- .230) & & (- .298) \\
 &+ .148X_9 & +.275X_{10} & & + .023X_{11} & & \\
 &(.257)* & (.351)* & & (.015) & &
 \end{aligned}$$

*Significance ของสถิติทดสอบ $t \leq$ ระดับนัยสำคัญ 0.01

** Significance ของสถิติทดสอบ $t \leq$ ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 4.18 การวิเคราะห์ถดถอยพหุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับขวัญกำลังใจของหมอดินอาสาประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย(b)	t	Sig
1. อายุ	.000	.051	.959
2. การศึกษา	-.006	-.646	.520
3. การบังคับบัญชา	-.033	-.607	.545
4. สัมพันธภาพกับเพื่อนร่วมงาน	.279	3.296	.001
5. ความสำเร็จในงานที่ทำ	.177	1.996	.048
6. การได้รับการยอมรับนับถือ	-.057	-.568	.571
7. ความรับผิดชอบ	-.238	-1.859	.065
8. ความก้าวหน้าในงาน	-.190	-1.691	.093
9. ความก้าวหน้าในชีวิต	.148	2.773	.006
10. ความพึงพอใจในงานของหมอดินอาสา	.275	3.159	.002
11. ความต้องการสนับสนุนจากภาคส่วนต่างๆ	.023	.192	.848
ค่าคงที่	2.863	4.931	.000
R² = 0.384 SEE = 0.28450 F = 6.989 Sig. of F = 0.000			

4.8 การพิสูจน์สมมติฐาน

จากการวิเคราะห์หัตถดรอยพหูในตารางที่ 4.18สรุปได้ว่ามีตัวแปรอิสระ 4 ตัวแปร ที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม (ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของหมอดินอาสาประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่) จึงพิสูจน์สมมติฐานได้ว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของหมอดินอาสาประจำตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งปัจจัยดังกล่าว คือสัมพันธภาพกับเพื่อนร่วมงาน ความสำเร็จในงาน ความก้าวหน้าในชีวิต และความพึงพอใจในงานของหมอดินอาสา ซึ่งเป็นตัวแปรที่มีผลในเชิงบวกทั้งหมดหมายถึง หากมีการส่งเสริมสนับสนุนปัจจัยเหล่านี้มากขึ้น ก็จะส่งผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของหมอดินอาสาให้สูงยิ่งขึ้นไป และทำให้ผลการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและเกิดความก้าวหน้าในการทำงานมากยิ่งขึ้น



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved